

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Ordføreren (Vilhelm Rasmussen): Det er mig en Glæde paa Flertallets Vegne at anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse ved tredje Behandling her i det høje Ting. Ganske vist giver dette Lovforslag, saaledes som det i Øjeblikket foreligger, ikke alt, hvad et Flertal i den store Skolekommission i sin Tid ønskede, og imødekommer heller ikke de Ønsker, der er kommet frem fra Danmarks Lærerforening og Københavns Kommunelærer- og Kommunelærerindeforening; men alligevel, saaledes som Lovforslaget foreligger med de Ændringer, der blev vedtaget ved anden Behandling, betragter jeg det som et ganske overordentlig stort Fremskridt med Hensyn til Uddannelsen af Lærerne til Folkeskolen her i Danmark, og det vil jeg gerne belyse ved et Par Ord om Udviklingen af denne Sag i Aarenes Løb.

Ved Seminarieloven af 1857 blev der indført tre etaarige Klasser; Eleverne skulde ved Indtrædelsen i disse Klasser være henholdsvis 17, 18 og 19 Aar gamle, en Regel, fra hvilken der dog kunde dispenseres. Efter at de havde faaet deres Uddannelse paa Seminariet, skulde de bestaa en Eksamen for en Eksamenskommission, men i Lovens § 4 var bestemt, at der et eller flere Steder i Landet desuden skulde være Adgang for dem, der ikke var blevet forberedt paa et Seminarium, til at indstille sig til Prøve, og de, der, uden at de havde gennemgaaet et Seminariums normale Undervisning, bestod denne Prøve, skulde have de samme Rettigheder som Seminariernes Elever.

Der blev i Henhold til denne Lov af 1857 ikke blot ansat Lærere, der kun havde deres egen hastige Forberedelse, men der udgik ogsaa fra Seminarierne Eksaminander, som havde faaet en alt for tynd Kundskabsfernis i Løbet af eet Aar. Paa Frøken Zahles Seminarium har jeg personlig erfaret, hvilket Jag det var, naar man skulde forberede til Eksamen i Naturhistorie paa 1, ja endog paa 2 Aar, ogsaa det var et Jag. Der var ingen Tid for disse unge Mennesker til grundig Undersøgelse af Undervisningsgenstandene, endnu mindre til selvstændigt Arbejde udenfor de Krav, Eksamen stillede.

Værrer endnu var det dog maaske, at Seminariernes Elever blev eksamineret og bedømt af helt fremmede Personer, hvad der ikke blot var højst uheldigt for nervøst anlagte Eksaminander, som godt kunde være særdeles dygtige Mennesker, men ogsaa paavirkede Seminariernes Lærere til at føje sig efter de fremmede Eksaminators kendte

Særheder. Jeg har t. Eks. en Gang hørt Professor Kroman som Eksaminator i Pædagogik eksaminere en Dame i Aandedrættet som et Led under Fordøjelsen. Man kan tænke sig, hvor ulykkelig den unge Dame maatte være, hvis hendes Lærer i Pædagogik havde lært hende, at Aandedrætsvirksomheden er det modsatte af en Fordøjelsesvirksomhed, en Nedbrydningsproces, eller dog ikke havde fortalt hende, at hun, hvis Professor Kroman eksaminerede, skulde udgive det for en Ernæringsproces.

Foruden Mangler som de her allerede nævnte havde Loven af 1857 den store Fejl, at Seminarierne den Gang ikke fik nogen som helst praktisk Øvelse. De blev Lærere uden at vide af praktisk Erfaring, hvorledes man opdrager og underviser, og uden at kende deres egne personlige Mangler eller Fortrin. Det var, som om man vilde sætte unge Mennesker til at være Læger eller Dyrleger, uden at de havde faaet en Uddannelse, der hvilede i høj Grad paa Praxis; Betydningen af dette ser vi ved et Tilfælde netop i Dag, idet det jo fremgaar af Dagbladene i Dag, at Lægernes Uddannelse yderligere ønskes forbedret med Hensyn til den praktiske Side af Sagen.

I Forhold til denne Seminarielov af 1857 var Loven om Seminarierne af 1894 et meget stort Fremskridt. Den bestemte ikke blot, at Uddannelsen i Almindelighed skulde vare tre Aar, men stillede desuden Krav om en Øvelsesskole ved hvert Seminarium. At en saadan Øvelsesskole er af Betydning, er givet. I Frøken Zahles Øvelsesskole, hvor jeg var Lærer i Geografi, da denne Ordning traadte i Kraft, skulde en Dag en ung Dame undervise sin første Time. Emnet var Australien, og saa snart denne Dame, der havde haft rigelig Tid til at forberede sig paa sit Emne, var kommet paa Katederet, gjorde hun Klassen dette Spørgsmaal: Hvem kan nogle af alle de dejlige Navne, vi har om? Australien var for hende blevet en Række Navne, nævnte i Flæng, og ved Ordet „dejlig“ skulde der naturligvis efter hendes Mening vækkes en særlig Interesse for Sagen.

Den Slags Fejl, som mange unge uøvede begaar, kan naturligvis rettes i en god Øvelsesskole . . . . .

Formanden: Jeg gør opmærksom paa, at der er indtegnet en Række Talere, og jeg vil henstille, at man nu ikke underkaster Forslaget en første Behandling. Vi har haft lange Drøftelser baade ved første og anden Behandling, og det forekommer